

ได้อะไรจากการประเมินมาตรฐานห้องสมุด

*
นิชรา พรหมประไพ

ห้องสมุดและหนังสือยังมีความสำคัญต่อการอ่านและการเรียนรู้อย่างมาก แม้สื่อสังคมออนไลน์จะมีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน

เด็กหญิงปิยะมาศ เกตุดำ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคมผู้ชนะเลิศกิจกรรมอ่านเอาเรื่องในโครงการรักษ์ภาษา สพม.๔๑ ที่รักการอ่านเป็นอย่างยิ่ง บอกกับผู้เขียนว่า “สื่ออะไรก็สู้หนังสือไม่ได้ หนูอ่านแฮรี่ พอตเตอร์ มา ๘ เล่ม ผู้เขียนถ่ายทอดความมหัศจรรย์ของเนื้อหาด้วยภาษาที่ละเอียดละเมียดละไม หนึ่งทำดีแค่ไหนก็เก็บรายละเอียดได้ไม่หมดค่ะ ไม่มีอะไรมาแทนที่หนังสือได้”

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นวันนัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์ และผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔๑ ทั้งสองจังหวัด คือกำแพงเพชรและพิจิตร เราพบกันที่โรงแรมเพชร ได้รับทราบเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการปรับใหม่ แลกเปลี่ยนแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งกันและกัน รวมทั้งออกแบบกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้โดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ บรรยายภาคการประชุมสัมมนาอบอุ่นเป็นกันเอง ศึกษาวิเคราะห์ นำโดย ศน.ไพรินทร์ เหมบุตร ให้ประเมินตนเองตามเกณฑ์ แล้วกำหนดนัดประเมินจริงช่วงเปิดเทอม (พฤษภาคม – มิถุนายน ๒๕๕๙) “งานเข้าแล้วเรา” ทุกโรงเรียนบ่นเป็นเสียงเดียวกัน อันที่จริงการประเมินหรือเกณฑ์ประเมินไม่ใช่เรื่องใหม่ เพียงว่างวันกันมาระยะหนึ่งเท่านั้น

ผู้เขียนเป็นคณะทำงานทั้งการจัดบริการห้องสมุดและการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเมื่อศึกษาเกณฑ์โดยละเอียด พบว่า เป็นเกณฑ์ที่ สพฐ. มีความคาดหวังต่อสถานศึกษาสูงมาก ทั้งด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร นักเรียน และทรัพยากร จะสำเร็จผ่านเกณฑ์ได้ต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังจากทุกฝ่าย คณะทำงานทำงานกันอย่างหนักทั้งผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน การประเมินสิ้นสุดลงแล้ว แต่ผลการประเมินยังไม่ออก ผู้เขียนได้มีโอกาสพูดคุยกับศึกษานิเทศก์บางท่าน ได้ข้อคิดในการปรับปรุงโดยภาพรวม อาทิเช่น

ศน.ไพรินทร์ เหมบุตร : การประเมินครั้งนี้ทำให้ทุกโรงเรียนหันมาตระหนักถึงความสำคัญของห้องสมุดมากขึ้น บางโรงเรียนเริ่มต้นใหม่หมด ได้ห้องใหม่ หนังสือใหม่เป็นนิมิตหมายอันดี ส่วนโรงเรียนที่มีการจัดบริการน่าสนใจคือ ระหานวิทยา จัดชั้นแบบร้านหนังสือ สีสดใส มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลาย ส่วนภาพรวมด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านคือโรงเรียนส่วนใหญ่ยังผูกกิจกรรมไว้กับบรรณารักษ์และห้องสมุด ควรมีคณะทำงานแยกออกมาจัดกิจกรรมให้น่าสนใจมากขึ้น ให้เด็กตระหนักการอ่านมากกว่าบังคับ

*
ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวชิรปราการวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๑

ศน.พิมพ์ทอง มุสิกะปาน : โรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีจำนวนหนังสือต่ำกว่าเกณฑ์มาก (๒๐ เล่ม : นักเรียน ๑ คน) แต่มีวิธีการมากมายในการเพิ่มทรัพยากร เช่น หนังสือในรูปแบบของแผ่น ซีดี (สารานุกรม) การนำหนังสือของทุกหมวด/ฝ่าย/งานมาลงฐานข้อมูลเดียวกัน การระดม ทรัพยากร เป็นต้น

ศน.เทียมใจ จันทรเดช : ห้องสมุดยังให้บริการชุมชนน้อยมาก ควรเปิดโอกาสเข้าใช้ได้ ในช่วงรอรับลูกหลาน (ที่โรงเรียนสตรีวิทยานำหนังสือพิมพ์ไปบริการถึงหน้าโรงเรียน เป็นวิธีที่ น่าสนใจอีกวิธี)ทุกโรงเรียนได้รับข้อเสนอแนะมาน้อยแตกต่างกันไป และนัดหมายว่าจะมีการ ประเมินซ้ำอีกในปีถัดไป เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก็ขอเป็นกำลังใจให้กับทุกโรงเรียน ด้วย และหวังว่าเครือข่ายครูบรรณารักษ์จะมีความเข้มแข็งและช่วยเหลือกันได้มากขึ้น เพราะที่ ผ่านมาอาจยังตั้งหลักไม่ค่อยทัน (ฮา)

